

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

7/18160

Sayı : 94595215/610 2388
Konu : Soru Önergesi (7/18160)

29/3/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05/03/2013 tarihli ve 43452547-120.00-111343 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Van Milletvekili Sayın Nazmi GÜR tarafından tevcih edilen 7/18160 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YALICI
Bakan

Ek: Soru önergesi cevabı (4 sayfa)

Van Milletvekili Sn. Nazmi GÜR'e ait 7/18160 sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar

1-2) 08/06/2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9 uncu maddesinin (f) bendi ile, organize perakende ticarete yönelik düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak, bunların gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar yapma görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Yeni dönemde daha geniş bir bakış açısıyla konuyu değerlendiren Bakanlığım, ilgili tüm taraflarla işbirliği ve görüş alışverişinde bulunarak rekabeti ve tüketiciyi koruyan, kayıt dışılığı önleyen, verimliliği ve kaliteyi artıran ve sektör içi kesimler arasında dengeli ve sürdürülebilir bir yapının tesis edilmesini hedefleyerek çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu süreçte organize perakende ticaret alanının yasal alt yapısının oluşturulması amacıyla sektör temsilcileri ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşların da katılımıyla Bakanlığım koordinatörlüğünde farklı platformlarda toplantılar gerçekleştirilerek sorunlar, çözüm önerileri ve sektöre ilişkin diğer konular hakkında görüş alışverişinde bulunulmuş olup, sektörle ve Kamu Kurumları ile istişare süreci devam etmektedir.

Bununla birlikte Temmuz 2012 de yürürlüğe giren 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ile, sektörde yaşanan haksız rekabetin önlenmesi ve küçük işletmelerin büyük ölçekli firmaların adil olmayan ticari uygulamaları karşısında korunması hedeflenmiştir.

Bu bağlamda Kanunun 55 inci maddesi ile, seçilmiş bazı malları, iş ürünlerini veya faaliyetleri birden çok kere tedarik fiyatının altında satışa sunmanın haksız rekabet hali oluşturacağı değerlendirilmiştir. Ayrıca yine Yeni Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi ile, alacaklıları korumak amacıyla, ticari ilişkilerde gerçekleştirilen sözleşmede öngörülen ödeme süresinin, alacaklının küçük yahut orta ölçekli işletme (KOBİ) veya tarımsal ya da hayvansal üretici olduğu veya borçlunun büyük ölçekli işletme sıfatını taşıdığı hâllerde, altmış günü aşamayacağı hükümleri getirilmiştir.

3- Van İlinde Yıllara Göre Açılan ve Kapanan Esnaf Sayıları

Yıllar	Açılan	Kapanan	Oran
2008	2.010	36	17
2009	1.738	453	26
2010	1.779	571	32
2011	2.112	771	36
2012	1.334	610	45
2013	394	312	79

Van İlinde 2011 Yılında Kapanan Esnafların Kapanma Sebepleri

Ölüm	2
Mesleği Terk	762
Çalışma Bölgesi Değişikliği	1
Yasa Gereği	0
SSK'ya Geçiş	0
İflas	0
Tacir Olma	1
Diğer	5
TOPLAM	771

4- Esnaf ve sanatkârlar, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir.

Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkârlarımıza, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan “Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır.” amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Bu sebeptir ki, mesleki geleneklerini Ahilik kültüründen alan esnaf ve sanatkârlarımızın sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

Bu bağlamda;

—2002 yılı sonu itibariyle, 402 esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatifine kredi kullandırabilirken, 28/02/2013 tarihi itibariyle 826 esnaf ve sanatkâr kredi kefalet kooperatifi kredi kullandırabilecek duruma getirilmiştir.

—2002-2012 döneminde yaklaşık 850.000 esnaf ve sanatkârimiz, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle aracılığı ile kredi kullanmıştır.

—2002 yılsonu itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 63.520 iken, 28/02/2013 tarihi itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 259.378'e yükselmiştir.

—Esnaf ve sanatkârimiz, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığı ile kullandıkları kredilere uygulanan gösterge faiz oranı 2002 yılsonunda % 47 iken, 29/02/2012 itibariyle % 5-7,8 e düşürülmüştür.

—2002 yılsonunda esnaf ve sanatkârimiz tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi şahıs üst limiti 5.000 TL iken, Ekim 2012 itibariyle kredi şahıs üst limiti kademeli olarak 40.000 ve 125.000 TL'ye yükseltilmiştir.

—31.12.2002 tarihinde esnaf ve sanatkârimiz tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi miktarı yaklaşık 154 milyon TL iken bu miktar 28/02/2013 tarihi itibariyle 7,2 milyar TL seviyelerine yükselmiştir.

Esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri ile üst kuruluşları için yapılan kesintiler 2009 yılında % 6,5 iken, esnaf ve sanatkârların krediye erişimlerinin kolaylaştırılması amacıyla 2010 yılı başında % 3,5'e indirilmiştir.

05/05/2009 tarih ve 27219 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile KOSGEB desteklerinden hizmet sektöründe faaliyette bulunan esnaf ve sanatkârlarında yararlanabilmeleri sağlanmıştır.

Kamuoyunda “Torba Yasa” olarak bilinen 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 25 Şubat 2011 tarih ve 27857 sayılı 1. mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre 25/02/2011 tarihi itibarıyla; esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçlarının asıllarının tamamını, 01/03/2011 – 31/08/2011 tarihleri arasında ödeyenlerin bu alacaklarına uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Alacak asıllarının 25 Şubat 2011 tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Esnaf ve sanatkârın, esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatiflerine olan borçlarına yeniden yapılandırılma getirilmiştir.

Bu bağlamda; 60 bin esnaf ve sanatkâr ile bunların 120 bin kefillerinin kredi kefalet kooperatiflerine olan 490 milyon lirayı bulan anapara borçlarına yeniden yapılandırılma getirilerek, 215 milyon lira gecikme cezası borcun da silinmesine imkân sağlanmıştır.

Yapılan düzenleme ile birlikte kredi borcu 2011 yılından önce kooperatif takibine intikal eden ortakların 15 Nisan 2011 tarihine kadar başvurular yeniden yapılandırmadan faydalanmışlardır.

Kabul edilen bu Yasa ile vatandaşlarımızın, esnaf ve sanatkâr ile her türlü işletmenin, nakdi ve gayri nakdi kredileri, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları, ilgili borcun bugüne kadar ödenmiş olması ya da Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra 6 ay içinde ödenmesi veya banka ve özel finans kurumlarınca yeniden yapılandırılması halinde, borcunun tamamının ödenmesinin ardından bu Kanun kapsamında silinmiştir.

Merkez Bankası ve bankalar ile özel finans kurumlarınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmamıştır.

Bununla beraber; esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüme intibakları ve olumsuzluklardan etkilenmelerinin önüne geçilmesi amacıyla; “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” hazırlanmıştır.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımlarıyla hazırlanan “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” 09/04/2010 tarih ve 2010/4 Sayılı Karar ile Yüksek Planlama Kurulu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Bu eylem planı ile yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârların azami ölçüde yararlandırılması, değişim ve dönüşümün bu kesim üzerindeki olumsuz etkilerinin belirlenen stratejik hedef ve eylemlerle azaltılması amaçlanmaktadır

5- 22/04/2009 tarih ve 5891 sayılı Kanun ve 2009/15431 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile imalat sektörüne ilaveten hizmet ve ticaret sektörlerinin de KOSGEB desteklerinden faydalanmaları sağlanmıştır. Bu kapsamda, belirtilen şartları sağlayan işletmeler KOSGEB Veri Tabanına kaydolup, kredi faiz destekleri dâhil tüm KOSGEB desteklerinden faydalanabilmektedirler.

Bununla beraber, işletmelerin Kredi Faiz Desteklerinden faydalanabilmesi için, kullanacakları kredilerin anapara riskinin Bankalar tarafından karşılanıyor olması nedeniyle Bankalar tarafından yapılan değerlendirmede kredibilitelerinin de yeterli olması gerekmektedir.

6- Van iline yönelik olarak KOSGEB İdare Başkanlığı tarafından “Sıfır Faizli Van İli Acil Destek Kredisi” ile “Sıfır Faizli Van İli İşletme Sermayesi Destek Kredisi” Programları hazırlanarak 09/12/2011 – 21/12/2012 tarihleri arasında uygulanmıştır. Bu çerçevede Sıfır Faizli Van İli Acil Destek Kredisinden 2.229 adet işletme faydalanıp 191.482.314TL tutarında bir kredi hacmi oluşturulurken Sıfır Faizli Van İli İşletme Sermayesi Destek Kredisinden ise 2.540 adet işletme faydalanmış ve 73.262.163TL’lik kredi hacmi yaratılmıştır.

7- KOSGEB’e kredi başvurusunda bulunan Van ili esnafımızın başvurularının, bahse konu programların uygulama esasları ve kredi şartları çerçevesinde mümkün olabilecek azami oranda karşılanmasına özen gösterilmiştir. Ayrıca, işletmelerin Van iline yönelik olarak hazırlanan kredi faiz desteklerine başvurularında karşılaştığı bürokratik engelleri en aza indirebilmek için de çeşitli önlemler alınmıştır.

Bununla birlikte, başvurusu kabul edilmeyen işletmeler varsa bunlar; KOSGEB tarafından desteklenmeyen sektörlerde faaliyette bulunan, KOSGEB Veri Tabanına kayıtlı olmayan ve / veya aracı bankalar tarafından kredibil bulunmayan işletmelerdir.